

תוספת שבת ומנחה בערש"ק בהלכה ואגדה עם כל מקורותיהם

הידעת?! דעת כל הפוסקים שבזמן המינימלי של המצוה דאורייתא¹ של תוספת שבת וימים טובים יש לסיים תפילת המנחה! ולכתחילה לא מספיק שפורש ממלאכה או שמקבל שבת בלבד, ויש לכאור"א לקבל עליו בפה "מצוות תוספת שבת" [ועדיף ע"י מזמור שיר ליום השבת] ולא ימתין לקבלת שבת של הציבור שמתאחרת אלא מיד שיגמור שמונה עשרה צריך שיקבל על עצמו קדושת השבת, כדי לזכות לקיים מצוה חשובה זו [וכן נוהגים מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א וכל הפוסקים שאף דייקו כן מהאורחות חיים לרא"ש]².

שיעור זמן זה לדעת המשנה ברורה הוא כרבע שעה לפני השקיעה ולדעת מרן הגרי"ש א וכל הפוסקים הוא לכה"פ 5 דק' לפני השקיעה, ולמרן הגר"נ קרליץ הוא 10 דק'³.

וכן מרן הגר"ש ואזנר תמה על אותם המתפללים מנחה לאחר שקיעה ואומר שהם הפסידו מצוות תוספת שבת! ומוסיף שראוי להוסיף יותר לפני השקיעה מאחר ויש הרבה טעויות בלוחות, וודאי שא"א לסמוך לקולא על שיטת רבינו תם⁴

ובפרט בצפת טבריה ביתר, ובשכונות ירושלים (הר נוף, רמות, רמת שלמה, נוה יעקב ועיר העתיקה) שרוב השנה ההרים מכסים את השמש 10 דק' לפני השקיעה המופיעה בלוחות ודעת כל הפוסקים שלעניני דאורייתא יש להזהר בזה ובודאי שאסור לעשות מלאכות בזמן זה, ויש לקבל שבת לפני זמן זה !!!⁵ וא"כ במקומות אלו צריך לגמור מנחה בערש"ק לכה"פ רבע שעה לפני השקיעה!!! ובפרט לדעת מרן הגר"ש⁶ אורבך זצ"ל שהורה שמאחר וזה ספק גדול מאד יש לחשוש לזה גם לעניני דרבנן!!! [עיין בהערה 5]. ואכן משום כך תיקנו את מנהג ירושלים להדליק נרות 40 דק' לפני השקיעה כדי שיספיקו להתפלל מנחה ולגמור קבלת שבת לפני השקיעה! ולפי"ז גם לגברים יש להמנע ממלאכות ארבעים דק' לפני השקיעה⁶ ויש במנהג זה עוד הרבה טעמים חשובים עפ"י נגלה ונסתר.

ובפרט שראוי לחשוש לדברי השל"ה בסידורו שמובא בערוך השולחן (רמ"ב, ה') "שהאומר מזמור שיר ליום השבת לאחר שקיעה גורם לסכנה רבה"!!! וכן כתב הבן איש חי בשם המקובלים דעיקר תוספת שבת זה לומר בואי כלה לפני שקיעה⁷ וא"כ לדבריהם לא מספיק הפרישה ממלאכה לבד!

וא"כ ראוי ונכון להקדים את תפילת המנחה בבתי הכנסיות לפני שבת, ושיספיקו קבלת שבת לפני השקיעה, ולכה"פ שיוכלו לקבל שבת כראוי לאחר מנחה, וכבר המשנ"ב והערוך

¹ גמ' ר"ה ט, ובברכות כ"ז ויומא פא. ותוס' ובראשונים שם, משנ"ב רס"א ס"ק י"ט שכתב שם שגם תוספת יו"ט היא דאורייתא!, וכן כתב המחנ"א בקצה המטה ס' תרכ"ה ס"ק מ"ג. ועיין בהרחבה בספרים אורחות שבת ח"ג פרק כ"ז, שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ו, וריש חלק ג' של ספר מאור השבת, הלכות שבת בשבתו פ"ג.

² בחובת הקבלה בפה: משנ"ב ס' רס"א סעיף ד' וס"ק כ"א ל"א, ורס"ז ס"ב. והעדיפות לקבלה דווקא ע"י מזמור שיר ליום השבת משנ"ב רס"ג ס"ק נ"ה, רס"א ס"ק ל"א, רנ"ו ס"ק"א ובשעה"צ ס"ק"ה. וכן דעת מרן הגרי"ש מובאת: אשרי האיש ח"ב פ"ה, ובשיעורי מרן הגרי"ש – ברכות עמ' תקפ"ג – תקפ"ה, וכן בעמ' תק"צ מדייק מהגמ' בברכות נב. את חשיבות אפ"ל של רגע אחד יותר לתוספת"ש. ושמירת שבת כהלכתה בשם הגר"ש אורבך פרק מ"ז סעיפים ב' – ו' והערה כ"ה – ושבט הלוי ח"י סי, נ', חוט שני – שבת ח"ד פ"ב, ובהלכ' יו"כ ס' תר"ח ס"ו, פסקי תשובות רס"א ס"ד. וכן כתב באור לציון פ"ח אות ב'. וכן כתב הרא"ש בספרו האורחות חיים אות י"ט וז"ל "ויקדים להתפלל ערב שבת תפילת מנחה כדי שיקבל עליו השבת מבעוד יום" והסביר דבריו בעל התוס' יו"ט וז"ל "שלא יקבל השבת מאוחר ביום הששי והיינו שיקבלו לפני הזמן שהוא כמעט חשיכה, ויזהיר בני ביתו שיקדימו קבלת שבת ויתפללו מנחה מוקדם ועי"ז יקבל השבת מבעוד יום" עכ"ל. וכן כתבו גם רבותינו גאב"ד אנוגער הגר"מ קליין והגר"ב זילבר זצ"ל והגר"מ מ שטרנבוך שליט"א בספריהם על האורחות חיים לרא"ש. שמבינים שזהו כוונת הרא"ש שכיון שתוספת שבת דאורייתא ויש לקבלו בפיו ואין אפשרות לקבלו לפני מנחה לכן יש להקדים תפילת המנחה (לשון גאב"ד אנוגער זצ"ל). וכן דעת מרן הגר"ש אורבך זצ"ל, וכן דעת מרן הגר"ש ואזנר עיין בהערה 4 ובהערה 14. ודעת הגר"ב זילבר מובאת גם בריש ספרו ברית עולם ע"ש.

³ משנ"ב ס' רס"א ס"ק כ"ב וכ"ג, וביאה"ל ד"ה שהוא ועיין הערה 12 ובהערה קודמת.

⁴ שבט הלוי – לגבי מנחה, וש"א"א כר"ל לקולא: חלק י' סימן נ' – וקמ"ד, וחלק ח' סימן מ"ב, ח"א מ"ב. ולגבי השקיעה בהרים: ח"ח ס' מ"ב, ח"ט נ"ה, וח"ג כ"ז. ועיין בהערה 4 ובהערה 14.

⁵ עיין שבות יצחק "תוספת שבת" פרק י"ז ס"ג בשם מרן הגר"ש אורבך והגר"ש אלישיב, והערות כב, כד, וכת, וכן שמעתי מהגר"ד א מורגנשטרן בשם הגרי"ש"א, וכן בספר אשרי האיש, וכן דעת מרן הגר"מ בחוט שני על ריבית עמ' קמא שאף כתב עדות מהחזו"א שבצפת חשש רבע שעה לפני השקיעה מפני הרי מירון. אגרות משה ח"א סימן צ"ז, שבט הלוי ח"ט נ"ה לגבי ביתר ובהערה 4. וז"ל מכתב הגר"ש"א: (מהשבות יצחק) "נלע"ד שזה ספק גדול מאד, וצריכים לחשוש שזה כבר לילה אפ"י בדרבנן, ולענין דאורייתא אף בדיעבד! ולענין מילה שהספק בערש"ק יש למול ביום א', עכ"ל. (וכן בתשובתו בסוף מראה כהן) ושמעתי מהגר"מ ידלר בשם הגר"י פישר שאסר לנטים להדליק נרות ברבע שעה לפני השקיעה בכל מקום, וא"כ במקומות הנ"ל כ"ש שיש לחשוש לחילול שבת ובפרט שיש זמן שתוספת שבת חל בו מאילנו: ביאה"ל רס"א ד"ה מי שאינו, מחנה ישראל פ"ה ה', וחיי אדם ח"א ה' ס"ב: "שכתב שטעות גדולה טועים המון העם שחושבים שאין השבת חלה אלא ע"י אמירתם" וכן דעת רבותינו. וכבר פסק השו"ע "שלא יאחר בהדלק" נ כדי שלא יעבור הזמן", (רס"ג ס"ד, ורס"ב ס"ק י"א) ועיין בהערה 16 בשם הגר"א והחזו"א, שעדיף לפרוש גם במקום מצוה.

⁶ כף החיים והגר"ש א אוערבאך מובא בפסקי תשובות החדש ס' רס"א אות ו' ובהערה 75 ובספר פני שבת ס' ט"ז וע"ש. 7 שנה ב' פ' וירא ס"ב.

השולחן כתבו שיש להקדים ולגמור קבלת שבת לפני השקיעה,⁸ ושע"ז ימנע חילול שבת מרבים מאנשי העיר!!! וכותב עליו הערוך השולחן "שאיין קץ למתן שכרו, ושבת תמליץ עליו" ומי ירצה לוותר ע"ז.

ובפרט להאומרים הודו לפני מנחה קורא ערוך השולחן [רס"ז ס"א] להקדים ביותר תפלת מנחה!

ועד שיתקנו זאת ראוי להתפלל מנחה גדולה כפסק החיי אדם⁹ ובפרט שע"ז יוכל להתפלל תפילה זו בנחת כפי מדריגתה הנעלות שהיא התפילה החשובה ביותר מכל השבוע¹⁰ וכבר הרא"ש כתב שיש להקדים תפילה זו!¹¹ ואז יוכל גם להדליק נרות מוקדם בביתו ולקבל עליו שבת לגמרי באמירת מזמור שיר וכד' [כמובן לא לפני פלג המנחה], ולקיים את שיטות רוב הראשונים שחשש לדבריהם המשנ"ב וכתב "ואשרי מי שיפרוש ממלאכה חצי שעה או לפחות שליש שעה שהוא יוצא ידי שיטת כל הראשונים"¹² ולכן יש להמנע מכל מלאכה מזמן זה! ולכתילה לדעת הרבה פוסקים כוונת המשנ"ב שבזמן זה [דהיינו לכל הפחות 20 דקות לפני השקיעה] יהיה לאחר מנחה ויקבל ממש שבת!¹³ [משום שלפני מנחה אין אפשרות לקבל שבת לגמרי ע"י מזמור שיר ורק באופנים מסויימים יש שמקילים¹⁴]. וגם יזכה לקיים פסק הרמב"ם והשו"ע "לשבת בכבוד ראש ולייחל להקבלת פני השבת כיוצא לקראת מלך וחתן", ולא שהשבת תצפה לו שיגיע אליה¹⁵ וכן נהגו כל רבותינו בכל הדורות ואין מזרזים אלא למזרזים!¹⁶

וכן ידוע דברי הפרי מגדים בסי' רנ"ו שהמוסיף מחול על הקודש זוכה לאריכות ימים ושנים והיסוד ושורש העבודה¹⁷ כותב שיש להוסיף כמה שיותר מחול על הקודש וכמה שיותר הוסיף

⁸ שו"ע רס"ז ס"ב, ומשנ"ב סק"ב, ובסי' רנ"ו סק"א, ושעה"צ סק"ה, ורס"ג ס"ק ס"ד. וכן הערוך השולחן (רנ"ו ס"ג) ויש להקדים תפלת קבלת שבת ומעריב בעוד יום, ואין להמתין על אדם גדול שלא בא עדין לבהכני"ס וזכות גדול הוא, ובעוה"ר עתה מאחרים מאד להתפלל מעריב וחושבים זה למצוה להתפלל מעריב בזמנו, אנו ואבוי למצוה זו כי זה בדוק ומנוסה שע"י כן באים לחילול שבת רבים מאנשי העיר, ואשרי אנוש יעשה זאת להתאמץ שיתפללו מעריב בעוד יום ואין קץ למתן שכרו ושבת תמליץ עליו, עכ"ל. ואם כתב כך לגבי המזרזים להתפלל מעריב כ"ש וכ"ש להמזרזים להתפלל מנחה וקבלת שבת לפני שקיעה... שאין קץ למתן שכרם!!!

⁹ החיי אדם כתב: (כלל א' ס"י, ובזכרו תורת משה פרק ד') שאפילו בשבת השנה מצוה לכתילה להתפלל מנחה קטנה, בערב שבת יש להתפלל מנחה גדולה, לא מבעיא אם נכנס למרחץ ד"א דאסור לכנס לאחר חצות עד שיתפלל, ועיין משנ"ב ר"ב ס"ק כ"ט, ושעה"צ ס"ק כ"ז) ואפילו אם אינו נכנס למרחץ ראוי להקדים להתפלל מנחה כדי שיהיה פנוי בעת קריאה לביהכנ"ס שלא יצטרך לילך מביתו עד שיורז את בני ביתו שידליקו נרות בזמנם, כי הנשים מתעצלות בכך ומתאחרים והרבה פעמים באים לידי חילול שבת ולכן ישגיחו ע"ז לזרזם" עכ"ל

¹⁰ עיין טור ר"ב, וביסוד מפורש העבודה (שער העליון סוף פ"א) ואדם יפיק תבונה ביתר שאת ויתר עוז זהירות הכוונה בתפלת המנחה של ערב שבת למי שמעיין בכתבי האריז"ל מגודל מעלתה ובודאי ראוי לאדם להכין עצמו בתפילה זו אל גודל הכוונה יותר ויותר. ועיין פסקי תשובות ס"י רס"ז סעיף א'. וכן מרן החזון איש כותב במכתב וז"ל: "ולכן עצתי כי רק פעם אחת בשבוע הנך רשאי לעבוד עבודה שלבב זו תפילה בהשתפכות הנפש, ושאר התפילות בדרך אמצעי, וח"ל לא למחר ולעשות כתפילות קבע, פעם אחת בשבוע נכון לקבוע זמן אחד בכל שבוע, ואני מציע תפילת המנחה של ערב שבת, כי העת מסוגלת לשפך קודש קראת שבת מלכתא" עכ"ל.

¹¹ אורחות חיים להרא"ש אות י"ט וכן הבינו בדבריו כל רבותינו שיש להקדים מנחה בערש"ק הרבה לפני השקיעה. ועיין לעיל הערות 2-3.

¹² במשנ"ב ס"י רס"א ס"ק כ"ב וכ"ג, ורס"ג ס"ק ט"ו, ובביאור הלכה ד"ה מתחילת השקיעה ובשעה"צ כ"א, עפ"י תוס' ושיטמ"ק ביצה ל. תשובות הרשב"א ח"ג ס"י ש"נ והיראים. וזה לשון הב"ח בסי' רנ"ו שהובא גם במג"א ובפרימ"ג: "המחמיר לעצמו בהכנת שבת כדעת הרא"ם (היראים) תבוא עליו ברכה וכו' וכן ראיתי בימי חורפי לא לבד מזקנים וחכמים ואנשי מעשה אלא גם מהרבה בעלי בתים הצנועים וכו' ואין ספק שנהגו כך אבותינו שבאשכנז עפ"י הוראת הרא"ם ועתה בעוונותינו הרבים נתמעטו אנשי מעשה... ע"ש. וכן הפרימ"ג והמג"א המט"א והחיי אדם פסקו לנהוג כן למעשה שיש לפרוש ממלאכה חצי שעה לפני השקיעה. (ועיין פסקי תשובות רס"א ו' שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ו הלכה ד') וזמנה רק מפלג המנחה עיין ס"י רס"א סעיף ב'.

¹³ הגה"ג ר' בנימין יהושע זילבר זצ"ל בספרו על האורחות חיים להרא"ש אות י"ט שהבין כן בדעת המשנ"ב, עיין הערה 3 דלעיל, ובמכתב מהגר"ע אורבך והגר"י גנס.

¹⁴ עיין לעיל הערה 2-3 שכולם הבינו שא"א לקבל השבת לפני מנחה ולכן כתב הרא"ש שיש להקדים המנחה בערש"ק. ואכן דעת הגריש"א והגרש"א אורבך שעדיף להתפלל מנחה ביחידות כדי לא להפסיד מצוה דאורייתא של תוספת שבת!! (שש"כ פרק מ"ו ס"ה, עפ"י שו"ע רל"ג ס"ק יד) אמנם עיין הלכות שבת בשבתו של הגרמ"מ קארפ- ס"ג סעיפים ד' - ז' ובהערות שם, ובדודאי השדה להגר"ד הקשר סימן א', מנחת יצחק ט' - כ', אמנם הדעה של תוספת שבת רק במחשבה זה רק לדעה אחת - עיין משנ"ב רס"א ס"ק כ"א. אבל ודאי שגם המאחרים להתפלל מנחה חייבים לקבל תוספת של פרישה ממלאכות כשבאמצע תפילתם יחול השקיעה, ועיין שו"ת ארץ הצבי ס"י ס' [פסקי תשובות רס"א ס"ד]. וצ"ע דאולי המתפללים מנחה בזמן שחל מאילוי תוספת שבת שכעת צריכים להתפלל פעמים מעריב [שו"ע ר"ג - ט"ו] וא"כ שמתפללים מנחה עכשיו לא קיימו כלל תפילה מאחר שהקדימו תפילת התשלומים לחובה.

¹⁵ רמב"ם פרק ל' הלכה ג', שו"ע רס"ב ס"ג עפ"י הגמ' בשבת קי"ט: שזה מכבוד השבת וזוכה לעשירות. ועיין חוט שני ריש חלק ד' ובפרק א' שם בדבריו הנוקבים.

¹⁶ הגר"א מוילנא במעשה רב אות קי"א "הדלקת הנר מקדים מאד להדליק ופעם אחת איחרוהו ולא הניח להדליק אפי' ע"י נכרי, ואפי' שבכהכני"ס עדיין לא אמרו מזמור שירי! וכן החזו"א תשובות וכתבים מ"ה: "עיקר התשובה על אי זהירות הוא שימת לב להבא, ובאמת צריך להתרגל להחמיר בכניסת השבת אף במקום מצוה, כי זה מצוי מאד שבשבתו של הגרמ"מ קארפ- ס"ג סעיפים ד' - ז' ובהערות שם, ובאמת ראוי להחליט לפרוש אף במקום מצוה ומוטב שיהיה המכשול בביתו המצוה ממכשול של חילול שבת!". וכן מרן הגר"א, החזו"א, הסטייפלר, האור יחזקאל, והאבי עזרי שאפ"ל שגרו בבני ברק הדליקו נרות יותר משלושים דק' לפני השקיעה וכן הורו לרבים! (אורחות רבינו ח"א עמ' ק"ה, וח"ו עמ' רכ"ח ובדינים והנהגות פ"ט ה"ד). ומרן הגרמ"י ליפקוביץ אף הקדימו והדליקו בביתו 50 דק' לפני השקיעה! (מבנו הגרמ"ד) וכן נוהגים רוב גדולי ישראל שליט"א שמתפללים מנחה גדולה ומקבלים שבת לפחות חצי שעה לפני השקיעה! וכן ידק' לפני השקיעה! מרן רבינו הגרא"ל שטיינמן והגר"ג קולץ שליט"א מדליקים יותר מארבעים דק' לפני השקיעה (ובסברת ש"ק חנוכה) וכך מורים לכל אסונות שקורים ל"ע להתחזק בנושא זה, וכן ידוע ממרן הגרמ"ש שפירא זצ"ל שתמיד קרא לאנשים שבאו לפניו עם אסונות להקדים יותר את כניסת השבת.

¹⁷ שער העליון סוף פ"א: וראוי לאדם להתנהג בכל ערב שבת להוסיף מחול על הקודש בכל מה שאפשר כמבואר בתיקונים וז"ל וכל המוסיף מוסיפין לו נפש יתירה בשבת וכל הגורע גורעין לו ההיא נפש יתירה. וכתב בספר התגין אם נשמתו של אדם בגהינום בכל יום ששי מוציאים אותה מגהינום בעת שהיה רגיל בעולם הזה לשבות וכן בתוספת מקודש על החול במוצאי שבת המאחר מאחרים אותו שלא להכניסו לגהינום והממהר ממהרים אותו להכניסו וע"כ צריך לזוהר בזה מאד ומוטב על כל אדם להזהיר בני ביתו על תוספת שבת וביחוד בימים הקצרים של החורף שרוב נשים מאחרים בהדלק"ג עד קרוב לחשכה רח"ל וראוי להזהירם בנחת ובתוכחה עכ"ל. ומרן הגריש"א והגרא"ל שדגישו כמה פעמים את המעלה הגדולה של רגע נוסף של תוספ"ש, ושל שניה פחות בגהינום. - הגריש"א בברכות עמ' תק"צ.

כן מוסיפים לו נשמה יתירה בשבת וכל הגורע גורעין לו, וכתב בשם ספר התגין שנחשב השבת לאדם בגהינם כפי שנהג בעוה"ז בכניסתה וביציאתה. (ועיין הערה 17). ובפרט שהמכילתא אומר שמי שלא מוסיף כראוי בתוספת שבת הוא כמחלל כל השבת ה"י.¹⁸ וראוי לבני תורה המקפידים על קלה כבחמורה להקפיד בהלכות חמורות אלו, וגם במוצ"ק לאחר ביציאתה כדברי המשנ"ב לכתחילה עד זמן ר"ת וסימן רצ"ג סק"א ובביאה"ל רס"א ד"ה דהוא שלשה, ובזכות שמירת השבת נזכה לגאולה בקרוב אכ"ר.

קריאת קודש מרבינו הגדול מרן ראש הישיבה שליט"א והצטרפות מרנן ורבנן גדולי הדור שליט"א

תרומות להמשך הפצה בשכונה

052-7611719

בשם המכילתא: רס"א סעיף א' { בשם המכילתא: שלומד "מזכור" את יום השבת לקדשו שבדברות ראשונות שחובה לקבל שבת הרבה קודם שקיעת החמה, ומשמור" את יום השבת לקדשו שבדברות אחרונות לומד שגם ביציאת השבת צריך לעכבו כאדם ששומר אוהבו שהוא עמו, ואינו רוצה שילך מעמו כל זמן שיוכל לעכבו, ומושל זאת לזאב שכשטורף בהמה זה או מלפניה או מלאחריה ואפילו הכי הורג את כולה, כמו"כ אם לא יוסיף מחול על הקודש מלפניה ומלאחריה הרי זה כמחלל כל השבת. (ע"ש)

לאחינו בני ישראל שלום וכל טוב סלה.

באתי לעורר על קדושת שבת אשר היא מאד חמורה ומצד שני אפשר לזכות על ידי שמירת דיניה מאד, כרגיל אנשים קרוב לשקיעת החמה בערב שבת מאד לחוצים ובאים לידי קטטות וכן מבואר גיטין נב, לפעמים גם מתוך לחץ נכנסים לעשות דבר האסור אחר שקיעתה של החמה אשר זה מאד חמור.

טוב מאד להתרחק ולמנוע מלעשות דברים האסורים בשבת חצי שעה לפני השקיעה, באופן שלא יקרה חלילה שיכולים לעבור אחרי השקיעה.

ושכר עושיה אין לשער

חזקו בזה ותזכו לכל טוב ברוחניות ובגשמיות.

אהרן יהודה לייב שטיינמן, ג"א מצטרף לדברים נכונים וברורים אלה חיים קניבסקי

הנני מצטרף להנ"ל יוסף שלום אלישיב, ניסים קרליץ

בהוראת מרנן שליט"א מקומות המנהיגים להדליק נרות 40 דק' לפני השקיעה יש לנהוג כמנהג המקום

לשמיעת שיחות חיזוק בנושא שבת

072-272-2730

הנני מצטרף להנ"ל יוסף שלום אלישיב, ניסים קרליץ, בהוראת מרנן שליט"א מקומות המנהיגים להדליק נרות 40 דק' לפני השקיעה יש לנהוג כמנהג המקום

¹⁸ הערוך השולחן {רס"א סעיף א'} בשם המכילתא: שלומד "מזכור" את יום השבת לקדשו שבדברות ראשונות שחובה לקבל שבת הרבה קודם שקיעת החמה, ומשמור" את יום השבת לקדשו שבדברות אחרונות לומד שגם ביציאת השבת צריך לעכבו כאדם ששומר אוהבו שהוא עמו, ואינו רוצה שילך מעמו כל זמן שיוכל לעכבו, ומושל זאת לזאב שכשטורף בהמה זה או מלפניה או מלאחריה ואפילו הכי הורג את כולה, כמו"כ אם לא יוסיף מחול על הקודש מלפניה ומלאחריה הרי זה כמחלל כל השבת. (ע"ש)